

PROPAGANDAwijzer

Manipulatietechnieken (*framing*) van media

1) Redactionele technieken

- a. Themakeuze: eenzijdige keuze, weging en plaatsing
- b. Koppen: eenzijdige keuze van titel, ondertitels en tussentitels
- c. Conflictpartijen: eenzijdig toewijzen van tekst en/of spreektijd
- d. Bronnen: eenzijdige keuze of niet transparante bronnen
- e. Interviews: eenzijdige keuze, kwalificatie, partijdigheid van gasten, gespreksvoering
- f. Context: weglaten van contextbepalende informatie

2) Talige technieken

- a. Insinuaties: ongefundeerde of valse voorstelling van zaken
- b. Manipulatieve woordkeus, formuleringen, stigmatiseren, labelen
- c. Manipulatieve suggesties en associaties
- d. Manipulatieve vertalingen, verdraaiingen en citaten

3) Audiovisuele technieken

- a. Manipulatieve toepassing van beeld-, geluid- en filmmateriaal
- b. Manipulatieve bewerking van beeld-, geluid- en filmmateriaal
- c. Manipulatief gebruik van achtergrondmuziek
- d. Manipulatieve mimiek, gestiek, intonatie

4) Overige technieken

- a. Zich beroepen op autoriteit en/of prestige
- b. Defameren, in diskrediet brengen, belachelijk maken
- c. Idealiseren, bagatelliseren, romantiseren
- d. Emotionaliseren, personaliseren, generaliseren
- e. Overige

Wat er moet blijven hangen bij het publiek

1. Het vijandelijke kamp heeft alleen en alle schuld
2. Wij zijn onschuldig en vredelievend
3. De vijand heeft demonische trekjes
4. Wij strijden voor een algemeen goede zaak, de vijand alleen voor eigenbelang
5. De vijand begaat met opzet gruweldaden, bij ons is dat per ongeluk
6. De vijand gebruikt ongeoorloofde wapens
7. Onze verliezen zijn klein, die van de tegenstander daarentegen enorm
8. Onze zaak wordt door de kunstenaars en intellectuelen ondersteund
9. Onze missie is heilig
10. Wie onze berichtgeving in twijfel trekt is een verrader (en complotdenker red.)